

PŘEKLADY

O. F. BABLERA

Litanie

Julian Tuwim

Modlím se, Bože, vřele,
modlím se, Bože, vroucně:
za křivdy ponížených,
ze chvění čekajících,
za věčný nenávrat mrtvých,
za slabost umírajících,
ze smutek nechápaných,
za ty, co marně prosí,
co sklízejí urážky, posměch
za hloupé, zlé a malé,
za ty, co bez dechu běží
k lékaři nejbližšímu,
co vracejí se z města
s bušícím srdcem domů,
za hrubě odmítnuté,
v divadle vypískané,
za nudné, nemotorné,
za slabé, ošklivé, bité,
za ty, co nemohou usnout,
za ty, co smrti se bojí,
za ty, co v lékárnách čekají,

za ty, co vlak jím ujel,
za všechny bytosti světa,
za jejich starosti, strasti,
klopoty, zármutky, stesky,
za nepokoje a boly,
nezdary, touhy a žaly,
za každý nejmenší záchvív,
jenž radostí není a štěstím,
které nechť lidem těm navždy
příznivě jenom září -
modlím se, Bože, vroucně,
modlím se, Bože, vřele!

Hledání slova

Ivan Minatti

Kde jsi

čisté jako voda již pijí srny
dobré jak chléb v matčiných rukou
jak pláč dítěte jak první upřímný žal
kde jsi

slovo pravé

slovo pravdivé

pravdivější než život

Ty drsná skálo živá ráno

v srdí živých mrtvých na kteréš

vedlejší koleji

nesplněný slibe

dávným hrobům

kde jsi smělá štihlá loď na oceánu naděje

ty odedávna přikovaný na galeji

ptáku svobodný ptáku hrdý

se zelení s dálkami v očích

ty zlatá škeble mezi plnými skořepinami

ty úsměve nebe vy ruce milenců

výkřiku muky básníků hledajících

a věřících

ty jediné

Kde jsi vzpřímený stožár
s bílými šumícími plachtami

Tráva

Carl Sandburg

Nahromadě mrtvá těla vysoko u Slavkova
a Waterloo.

Zahrab je a nech mne pracovat -
já jsem tráva, já pokryju všechno.

Nahromadě je vysoko u Gettysburgu,
nahromadě je vysoko u Ypres a Verdunu.
Zahrab je a nech mne pracovat.
Dva roky, deset roků, a cestující
zeptají se průvodce:
Jaké je toto místo?
Kde jsme teď?

Já jsem tráva,
Nech mne pracovat.

Nový den
Ela Peroci

Nový den má žluté listí na bříze
a v živém plotě zehradní růže,
v otevřených dlaních nabízí vybílený
domek,
v domku teplý kout
se starým obrazem na zdi,
s vyhlídkou v oknech.
Všechno je ještě nedokončeno
a vítr z podzimního lesa
mi přináší slovo přicházejících.

Chorá růže

William Blake

Růže, jsi nemocna:
Červ, jenž se neviděn
v noční temnotě
bouří žene jen,

našel lože tvé,
blahé, nachové,
a temnou láskou svou
sžírá žití tvé.

Hyperionova píseň osudu
Friedrich Hölderlin

Nahoře kráčíte jsem
po měkké půdě, blažení géniové!
Zářivé božské vánky
se zlehka vás tknou
jak prsty umělkyně
posvátných strun.

Bez osudu, jak spící
kojenec, dýchají nebešťané;
cudně schován
v poupěti skromném,
věčně kvete
jím duch,
a blažené oči
hledí v tichém
věčném jasu.

Nám však je souzeno
nikde nespočinout;
mizejí, klesají
trpící lidé

slepě z jedné
hodiny k druhé
jak voda s útesu
na útes vrhaná
do neznáma po léta.

Neutíkej

Juan Ramón Jiménez

Neutíkej, jdi zvolna,
jen k sobě samému máš kráčet!

Jdi zvolna, neutíkej,
neboť dítě tvého já, novorozené,
věčně
ti stačit nemůže!

Království Nikterak

James Krüss

Království jménem Nikterak,
to leží v moři kdes
Tam žije si král Taketek
a Nikdo, jeho pes.

Královna Ne se nenutí
a z lože nevstane;
má dlouhou šiji labutí
a stále říká: Ne!

Pan Žádný je tam komoří;
vzduch sladký pije rád
a poblíž Nikda v pomoří
má zámecký svůj hrad.

Kuchařka Olga Nikdyvíc
Žádného neterž je;
vaří mu, až jí hoří líc,
oběd i večeře,

vaří mu brách a boršč a kvas

i jeho preferé -
to v onom zámku Vžádnýčas
pak Nikdo sežere.

Kočička Nicka též tu je
na zámku Vžádnýčas;
psn Žádný o ni pečuje
a jindy Nikdo zas.

Když Nicka zlobí mňoukajíc,
tu Nikdo slízne trest
a tete Olga Nikdyvíc
též musí výtku snést.

Však jinek náš král Takatek
je znám svou lidskostí,
takže ho v říši Nikterak
poddaný každý ctí.

I já shléd zámek Vžádnýčas,
to dům je zrádných krás;
byl máj a velmi ladný čas,
však večer chladný zas.

Klid v moři byl. Však Nikdáv hlas
zaštěkel za plotem:
ten hlídal zámek Vžádnýčas
i Tekateka v něm.

Království jménem Nikterek,
to leží v moři kdes.
Tam žije si král Taketak
a Nikdo, jeho pes.

Údolí jménem Stěží

James Krüss

Hor tisíc má ta země,
v níž je to údolí.
Tam pidimužů plémě
si žije v okolí;
ti jmenují se Pidikluk
a Pidimuk a Pidifuk,
a vrchol hor je Strmý Luk -
pod ním to údolí.

To jmenuje se Stěží.
V něm sad je, trávou stlán,
v zeleni jehož svěží
je květin pestrý lán:
ty jmenují se Čindelín
a Chrastelín a Hemelín
a nejkrásnější Krapelín.
A zahradník je Jan.

Jan květin dbá a stromů,
jichž pln je sad i kraj,
a pidimuži k tomu

přel větry chrání háj.
Ty jmenutí se Zčeřenec
a Zvichřenec a Zvětřinec -
a nejprudší z nich Vzbouřenec.
A Janův syn je Káj.

Káj, tomu velmi sluší
nákrčník ryšavý.
On ve světnici suší
koření pro zdraví.
To jmenuje se Puškvorec
a Brustvorec a Lunkvorec
a Šelvorec a Šišvorec
a srdce Pupavy.

Kdo chce mít aspoň letný
poznatek údolí,
ten ať se vydá s dětmi
do jeho okolí.
Ty jmenují se Andulka
a Mandulka a Handulka
a Pendulka a Kšandulka -
a jiné jakkoli!

Modlitba za děti

Ilja Ehrenburg

Ó Pane, v tyto dny
kde za sebe modlit se smí?
Trestej nás hříšné a zlé!
Všek děti ... smiluj se nad nimi! ...
Nad těmi, co při každém výstřelu
bázkivě se k sobě tulí, -
nad těmi, co hlučně po ulici
si hrají na revoluci, -
nad těmi, co prodávají večerní noviny
a strašná slova vykřikují, nechápající,
proč my vrávoráme jako opilí,
když zaslechneme jejich veselé švitoření, -
nad těmi, co se plaše kryjí do podušek,
by jim nikdo neublížil, -
nad těmi, co poslouchají kroky u dveří:
"A kdy tatínek se vrátí?"
Nade všemi! Nade všemi!
Bože, bez nich tu tak pusto, tak strašno -
bez nich smrt je s námi.
Ponech nám radost naši,
poslední naši naději.

Bože, neuslyšíme-li dětského smíchu,
zapomeneme, jak potůček veselý zurčí,
jak šelestí bříza, kolébaná větrem,
zapomeneme Tvůj hlas.

Neuvidíme-li dětských očí jas,
zapomeneme, jak hvězdy svítí v noci,
jak hasnou v jitřní čas,
zapomeneme Tvé oči;

a nikdy unavený člověk,
nad malou kolébkou stoje,
neřekne: Ó Pane, jaká záře,
jaká radost v srdci mém." -

Ponech nám je! Jimi potěšíme se -
jsou to naše stupínky,
po kterých i nejhříšnější
vyjde k Tobě na nebesa.

Most

Leopold Staff

Nevěřil jsem,
stoje na břehu řeky,
jež byla široká a dravá,
že přejdu ten most,
upletený z tenké, křehké třtiny,
svázané lýkem.

Šel jsem lehce jak motýl
a těžkopádně jak slon,
šel jsem přesně jak tanečník
a vratce jak slepec.

Nevěřil jsem, že přejdu ten most,
ale když už stojím na druhém břehu,
nevěřím, že jsem ho přešel.

Byť rychle se měnil

Rainer Maria Rilke

Byť rychle se měnil svět
jak oblačné tvery,
co splněno, padá zpět
zas v útvar starý.

Nade vše míjivé
svobodou čistou
zní ještě zpěvy tvé,
ó bože s lyrou.

Žal není pochopen,
neznáma láskaje;
co v smrti nás vzdělaje,

kdo sláře to zbaví?
Nad krajem píseň jen
světí a slaví.

Teď nikdo nebude chtít ...

Anna Achmatova

Teď nikdo nebude chtít slyšet písní,
dny přišly, o nichž mluví předpověď.
Má poslední! Svět krásy pozbyl v tísní,
mně srdce nedrásej a nezní teď.

Nedávno jako vlaštovka jsi volně
kroužila zrána vzduchem výš a výš,
teď jako žebračka jdeš světem bolně
a marně u vrat cizích zebušíš.

Ó, proč ...

Marya Konopnicka

Ó, proč ty duby naše starodávné
blesk neporazí v plné jejich síle? ...
Proč nezřítí se koruny jim slavné
v celé své velikosti na mohyle? ...

List za listem a větev za větvičí
podzimní vítr urval jejich kráse;
už holá je hruď jejich zmírající
a mlknou lesy, mlknou pole zase ...

Srpnová luna
Gerhard Fritsch

Z dechu stodol,
z výperu kukuřičných polí,
z bodláčí zapomenutých
železničních náspů,
z bezových plotů,
z koutů hřbitovů,
z prachu,
z prachu,
z oceánu prachu
bez hlesu kutálí se luna,
obrovská dýně,
na hvězdné silnice
roviny.

Ze vsi do vsi
cestu jí razí
psi.

Kdo hledá Tě ...

Leopold Staff

Kdo hledá Tě, už našel Tebe;
už má Tě, komu Tebe třeba;
kdo touží tam, už vešel v nebe;
kdo lačen ho, jí Tvého chleba.

Nevidí Tebe moje zraky,
neslyší Tebe moje uši;
však přec jsi světlem, kde jsou mraky,
však přece zpěvem jsi v mé duši.

Sníh

Salvatore Quasimodo

Večer se sklání: zas nás opouštíte,
obrazy drahé naší země, stromy,
zvířata, chudšesové, zehelení
do cárů pláště vojenského, metky,
jež lůna máte vyschlá slzami.

A sníh nám z luhu svítí sem svou září
jak světlo luny. Ó, ti mrtví! Bušte
na čelo, bušte do hlubiny srdce.
Ať aspoň někdo vykřikne v tom tichu,
v bělostném tomto kruhu pochovaných!

Sníh

Miroslav Krleža

Na bílém transparentu sněhu teď všechny
masky, jevy a věci
se špinavými zdají.

I krásné, vábné ženy jsou voskově sivé,
a červené jejich rty
jsou chorobné a hnilé
a žluté zuby jak staré nuly domina.

Hlasy jsou tupé a silně a dutě zní,
a naše bída je jasnější a větší,
když není sedmeronásobné lži barev
a všechno je jen ledové a šedé.

V bílém umném tichu sněhu
já chodím a cítím jalový bol.

Myslím, že to vše dlouho nepotrvá.
Rychleji než šlépěje moje sněhem
zeváta bude má stopa ve všem.

A nikdo nebude vědět, že jsem i já tu byl
a minul.

Ty znáš tajemství

Gertrud von Le Fort

Ty znáš tajemství vysýchajících pramenů,

Ty znáš to tajemství!

Ty víš proč kvetoucí země vyprahne,

Ty víš proč prastaré posvátné brány

se zavírají,

Ty temný zákon znáš padající hvězdy,

a hasne-li sláva celého století

jak jediného dne

pomíjivě plný záblesk,

zmlkne-li náhle tisíciletí hlas,

jak by to bylo večerní zašvitoření ptáčka -

Ty znáš to tajemství, Bože,

Ty znáš tajemství

našich vysýchajících pramenů.

Pomni, ó duše !
Eduard Mörike

Jedle se zelená,
kdo ví kde v lese,
keř ráží, kdo by řek,
v zahradě které?
Ty vybrány už jsou,
pomni, ó duše,
by na hrobě ti stály,
by tam rostly.

Hřibátka dvě se pasou
na lučině,
vracejí se do města
svížnými skoky.
Tam půjdou kročejem
s mrtvolou tvojí;
snad, ach, snad ještě dřív,
než s kopyt se jím
podkávka smekne,
jež teď se kmitla!

Panna Maria v staré kamenné bráně

v Zagrebu

Christine Busta

Stále ještě kolem Odpírané v černém
vyhnanství
prostinkou věrností pne se papírová růže;
jen vosk se zlatými jazyčky odkvétá.

Zatím co smrt už zežloutlý len mědlí
na hlavách modlících se, zazáří dětsky
jejich tváře zas vzhůru k Matce,
stále ještě věříce v život věčný.

Hleď, duchu skleslý

Giovanni Boccaccio

Hleď, duchu skleslý, po tak dlouhé době,
hleď, kam jsi dospěl, když ses bez únavy
štal, kam tě hnal tvé touhy živel dravý,
a poznáš, žeš už jednou nohou v hrobě.

Než padneš, probuď se. Kam jdeš? Přijď
k sobě!

K tomu se vrať, jenž zachránce je pravý
všech, kteří prosí, jenž je za to zbaví
bolestné smrti, jaká hrozí zlobě.

K němu se vrať, a co ti času zbývá,
to zasvěť tomu, by ses jemu líbil,
a lituj zla, jež páchels v minulosti.

Neboj se, že se snad už připozdívá:
on přijme tě a dá ti vše, co slíbil
i nejnižšímu z posledních svých hostí.

Ó Kriste ...
Julian Tuwim

Ještě stesk budu mít v sobě,
ještě se navrátím k Tobě,
ó Kriste ...

Ještě si zepláči jednou,
až v slzách mé oči tě shlédnou,
ó Kriste ...

Tak velkým zármutkem novým,
svých želob slove ti povím,
ó Kriste,

že duch můj k zemi se chýlí -
a hruď mi pukne v té chvíli,
ó Kriste ...

Čas

Ela Peroci

Čas miji,
v miji odcháám,
chvíle po chvíli,
a odnáám si milé hodiny
z domácí skříně -
nachám je na trávníku,
ať ptáci zazpívají jejich nápěv,
který je domov
a mír
a loučení.

Tesknota

Henrik Marsman

Čas černý je.

My narodili se pozdě o staletí.

Zahalen v plášť, ztracený

andělem, jenž mezi blesky letí,

přepadán neodbytnou tesknoutou po tom,

bych potkal Krále, za něhož byhse bíl,

tak vstříc jdu smrti -

a ten, jenž by válečníkem dobrým byl

v nejbouřlivějším ze všech časů,

teď v pozdní době zdivočelými slovy

líčí věky, jež šerou pověstí se staly,

líčí teskně a ohnivě křížácké výpravy

a katedrály ...

V pustého domu chladném podkroví
Anna Achmatova

V pustého domu chladném podkroví
dny úmorné já nepočítám;
jen Apoštolů svatých poselství
a Žalmistova slova čítám.

Už hvězdy blednou, jíní kmit je čist,
teď každé setkání mě tísní -
a v Bibli rudý javorový list
založen tam, kde "Píseň Písní".

Zprvu jsi sémě ...

Tone Kuntner

Zprvu jsi sémě,
lásky rozséváče,
aby tě zasel,
aby tě zapoměl ...

Potom jsi pšenice,
zralá pro hru
s větrem
a s ženci.

Potom jsi někomu
vezdější chléb.

Ráda máš příběhy krásné ...

Tone Kuntner

Ráda máš příběhy krásné.

Když jsme sami

a blahem ti pochybí slov,

vždy prosíš, abych ti vyprávěl něco.

Vymyslím příběh o nyší budoucnosti.

Jenom ne o smrti, mne prosíš.

Proto ti nedopovím příběh žádný

až do konce.

Z překladů O. F. Bablera

vybral Jaroslav Frič.

Grafiky žáků LŠU v Havířově

vybrala Marie Škarpichová.

Vydali Petr Mikeš a Eduard Zacha

ve Starých Hodolanech v říjnu l. P. 1972